

فرصت‌های نساجی در مصر

ترجمه: آزاده موحد

تولیدی افزایش می‌دهد.

موقعیت استراتژیک: موقعیت جغرافیایی کشور مصر، صادرات آن به کشورهای آسیایی، آفریقایی و اروپایی را تسهیل می‌کند. مصر همچنین در مقایسه با رقبای خود نظیر هند و اندونزی به ایالات متحده آمریکا نزدیک‌تر است. این کشور دارای ۱۵ بندر تجاری برای تسهیل صادرات می‌باشد. توافقنامه تجاری آزاد: توافقنامه QIZ^۱ بین مصر با اسرائیل و ایالات متحده آمریکا در کنار توافقنامه‌های تجاری آزاد با اتحادیه اروپا، COMESA^۲، MERCOSUR^۳ و اتحادیه عرب امکان دسترسی بدون گمرک و سهمیه‌ی تولیدکنندگان داخلی به بازار آمریکا را فراهم می‌کند با این شرط که ۳۵٪ کالا در منطقه صنعتی استاندارد (QIZ) تولید شده و حداقل ۱۰٪ آن از تولیدات اسرائیلی باشد.

اطلاعات آماری

– بخش نساجی و پوشاک آماده حدود ۳۰٪ از کل نیروی کار کشور را در استخدام خود دارد.

– مجموع صادرات منسوجات و پوشاک آماده تا ماه اوت ۲۰۱۴ به ۲ میلیارد دلار آمریکا رسیده است که ۱۳٪ کل صادرات غیر نفتی را به خود اختصاص می‌دهد.

– در سال ۲۰۱۴ حدود ۵۱٪ لباس‌های راحتی به طور مستقیم به کشورهای اتحادیه اروپا، ۲۳٪ به ایالات متحده آمریکا و ۱۴٪ به کشورهای عربی صادر شده است.

– صادرات منسوجات مصری به کشورهای اتحادیه اروپا ۳۸٪، ایالات متحده آمریکا ۳۳٪ و کشورهای عربی ۸٪ می‌باشد.

بنا بر گزارش سازمان کنترل صادرات و واردات، ایالات متحده آمریکا ۵۳٪ مجموع صادرات پوشاک آماده را به خود اختصاص می‌دهد و بیشترین سهم را از صادرات این بخش داراست، سهم کشورهای اتحادیه اروپا ۳۱٪ و کشورهای عربی ۴٪ است.

– بنا بر گزارش نهاد عمومی سرمایه‌گذاری و مناطق آزاد (GAFI)^۴، صنایع نساجی در سپتامبر سال ۲۰۱۴ از ۴۴۲۸ شرکت تشکیل شده بود که از این میان تعداد ۴۲۲۸ شرکت در داخل و ۲۰۰ شرکت در مناطق آزاد با مجموع سرمایه ۵/۷۹ میلیارد دلار آمریکا فعالیت می‌کردند.

صادرات

– میزان صادرات مصر از منسوجات، منسوجات خانگی و پوشاک آماده در ماه اوت

مروری بر بخش پوشاک آماده و منسوجات

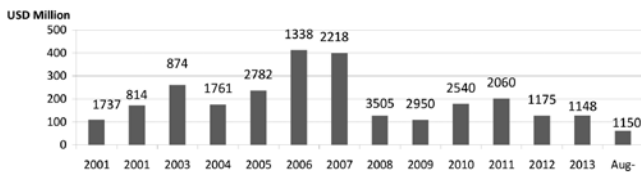
کشور مصر تنها کشور خاور میانه است که صنایع نساجی آن دارای ساختار یکپارچه عمودی می‌باشد و کل فرایندهای تولیدی در آن انجام می‌شود از کشت پنبه گرفته تا تولید نخ، پارچه و پوشاک آماده. این بخش نقش بی‌نهایت مهمی را در اقتصاد مصر ایفا می‌کند. بخش نساجی از لحاظ ایجاد فرصت شغلی در مصر دارای جایگاه اول است و ۳۰٪ اشتغال‌زایی داخلی را به خود اختصاص می‌دهد. به گزارش سازمان کنترل صادرات و واردات (GOEIC)^۱، ۱۳٪ صادرات غیر نفتی در ماه اوت سال ۲۰۱۴ به این بخش اختصاص داشته است. تولیدات نساجی ۲۵٪ صنایع مصر را تشکیل می‌دهد که از این میان سهم منسوجات خانگی ۱۲٪، نخ پنبه‌ای ۸٪ و منسوجات و پارچه‌های پنبه‌ای ۵٪ است. بخش اعظم ظرفیت تولید صنایع ریسندگی، بافندگی و حاشیه‌دوزی متعلق به دولت است (به ترتیب ۵۰، ۶۰ و ۶۰٪) و ۹۰٪ ظرفیت تولید پوشاک نیز در انحصار بخش خصوصی است. در مورد صنایع ریسندگی و بافندگی مصر باید گفت که شرکت‌های متوسط و بزرگ این دو بخش را در انحصار خود داشته و حضور دولت نیز در این بخش‌ها بسیار ملموس است. واردات نخ مصر از کشورهای چین، هند، ترکیه، اندونزی، پاکستان و سایر کشورهاست. علاوه بر آن پارچه‌های خام و تکمیل شده نیز از چین، ترکیه، هند و سایر کشورها وارد می‌شوند تا از این طریق مواد اولیه‌ی بخش پوشاک آماده تامین شود. استراتژی دولت افزایش صادرات به بازار پوشاک اروپایی از طریق بهبود کیفیت پوشاک و یکپارچه‌سازی عمودی زنجیره‌ی تولید است (برای مثال استفاده از الیاف پنبه‌ای استیبل فوق بلند (ELS)^۲ تولید داخل، بهبود طراحی و الگوسازی. به علاوه بازسازی صنایع نساجی داخلی از راه خصوصی‌سازی کارخانجات و اهرم مالی با استفاده از نیروی کار کم هزینه و همچنین منابع عظیم تامین پنبه در داخل نیز در دستور کار است.

رقابت‌پذیری در نقاط قوت و ظرفیت‌ها

بخش‌های مهم سرمایه‌گذاری: تولید پنبه، نخ، ریسندگی، بافندگی، کشفافی، رنگرزی، پوشاک آماده

مواد اولیه با کیفیت بالا: پنبه مصر در سطح بین‌المللی از ارزش و اعتبار کیفی برخوردار است. بنا بر گزارشات آماری بانک مرکزی مصر، صادرات پنبه این کشور در سال ۱۳-۲۰۱۲ حدود ۱۲۰/۳ میلیون دلار آمریکا پنبه خام و ۹۱/۲ میلیون دلار نخ پنبه‌ای بوده است.

نیروی کار ماهر و اقتصادی: صنایع نساجی از جمله‌ی صنایع با تعداد بالای نیروی کار است و هزینه‌ی نیروهای انسانی بار سنگینی بر دوش شرکت‌های بزرگ می‌گذارد. میزان دستمزد کارگران در مصر در مقایسه با سایر کشورهای منطقه ثابت‌تر و رقابت‌پذیرتر است. علاوه بر آن برنامه‌های آموزشی و مشوق‌های دولتی به طور مستمر باعث ارتقای سطح مهارت کارگران شده و کارایی آن‌ها را در واحدهای

نمودار دوم- سرمایه ثبت شده در بخش نساجی (منبع: GAFI)

۲۰۱۴ با افزایش یارانه خرید پنبه داخلی برای کارخانجات ریسندگی مصر در سال ۲۰۱۳/۱۴، چه در بخش دولتی و چه خصوصی موافقت کرده است. هدف از این تصمیم حمایت از کشاورزان و تشویق صنایع داخلی به مصرف پنبه مصری و همچنین افزایش ظرفیت تولید واحدهای ریسندگی و همچنین اطمینان از عدم وجود محصول سال گذشته در فصل جدید بوده است.

تعداد شرکت‌های فعال در بخش نساجی

شرکت‌های فوق شامل بخش‌های مختلفی از جمله بخش پوشاک آماده می‌شوند که مهم‌ترین زیرمجموعه صنایع نساجی است، بخش پارچه، الیاف و نخ‌های فیلامنتی و سایر بخش‌ها نظیر رنگرزی و چاپ، فرش و زیرانداز پس از آن قرار می‌گیرند.

جدول زیر نشان دهنده شرکت‌های تاسیس شده تا تاریخ ۳۱ ام اوت سال ۲۰۱۴ می‌باشد که به زیرمجموعه‌های نساجی طبقه‌بندی شده است.

شرکت مشاوره و سرمایه‌گذاری العرفه

هولدینگ العرفه، تولیدکننده و خرده‌فروش مطرح نساجی و پوشاک در سطح جهانی است که پایگاه آن در مصر بوده ولی در بیش از ۷۰ کشور جهان دارای شعبه می‌باشد. این گروه به شرکت‌های مختلفی در سرتاسر جهان خدمت‌رسانی می‌کند از برندهای مطرح بین‌المللی گرفته تا خرده‌فروشان جهانی. انجام جوینت ونچر یا مشارکت‌های انتفاعی منجر به مالکیت برندهای معتبر و مطرح جهانی برای شرکت و مشارکت با خانه‌های مد شناخته شده در جهان شده است. فعالیت‌های تجاری این هولدینگ کاملاً یکپارچه بوده و تمام بازارهای پوشاک لاکچری، رسمی و غیررسمی را در برمی‌گیرد و شامل کل زنجیره‌ی تامین می‌شود از منسوجات و پوشاک گرفته تا دوخت و دوز و خرده‌فروشی و توزیع. این ساختار یکپارچه‌ی عمودی یک سپر محافظ در برابر بحران‌های اقتصادی و تحولات سیاسی موجود در بازارهای اصلی ایجاد می‌کند و در عین حال باعث رشد ارگانیک شرکت می‌شود.

سال ۲۰۱۴، بیش از ۲ میلیارد دلار آمریکا بوده است.

پنبه با کیفیت بالا در ماه اوت سال ۲۰۱۴ به بیش از ۳۰ کشور جهان صادر شده است که در میان آن‌ها ایتالیا و ترکیه با در اختیار داشتن سهم ۲۲/۷ و ۳۰/۶ درصدی، مهم‌ترین واردکنندگان پنبه مصری بوده‌اند.

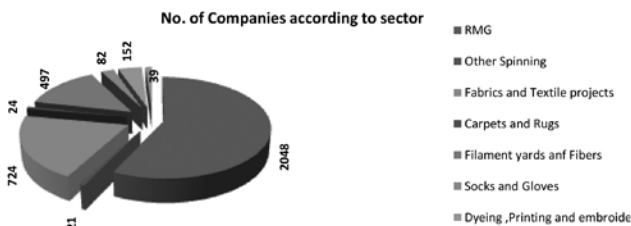
بریتانیا و ترکیه مهم‌ترین واردکنندگان پوشاک آماده و آلمان و عربستان سعودی مهم‌ترین واردکنندگان لباس راحتی از مصر به شمار می‌روند.

اهداف دولت ادامه روند فعلی رشد و رساندن صادرات به ۲۵ میلیارد دلار تا پایان سال ۲۰۱۴ است، بخش پوشاک آماده نیز همچنان باید به عنوان بخش اصلی و مهم صادراتی باقی بماند. این سطح از فعالیت باعث ایجاد حدود ۴۰۰ هزار شغل جدید خواهد شد.

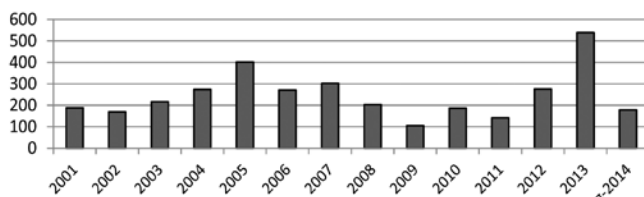
حمایت شدید دولت از صنایع نساجی

دولت مصر به شدت در پی جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید بخش خصوصی در صنایع بالادستی بوده تا بتواند رقابت‌پذیری کشور را در عرصه بین‌المللی افزایش دهد.

وزیر صنایع و بازرگانی مصر، مهندس منیر فخری عبدال نور^۶ اعلام کرده است که در حال حاضر وزارت صنایع و بازرگانی مشغول کار بر روی پروژه گسترش ایجاد نمایشگاه‌های دائمی و افتتاح مراکز تبلیغ و توزیع برای محصولات مصری است تا از این طریق بتواند صادرات به بازارهای مختلف اروپایی و عربی را افزایش دهد. او بیان کرده است که بخش لباس‌های راحتی یک بخش مهم به شمار می‌رود و علی‌رغم چالش‌های موجود دارای رشد چشمگیری بوده است. وزارت صنایع مشتاق است تا حمایت‌های لازم را از این بخش به عمل آورده، رقابت‌پذیری آن را افزایش دهد و برای صادرات محصولات این بخش بازارهای خارجی بیشتری را در نظر بگیرد. علاوه بر آن او به اهمیت تامین نیروی کار فنی و آموزش دیده که از موارد مهم و ضروری در بخش نساجی به شمار می‌رود، اشاره کرد. وی اظهار داشت که این امر از طریق انجام برنامه‌های آموزش تخصصی توسط شورای آموزش صنعتی با همکاری نهادهای مربوطه محقق می‌شود و باعث افزایش ظرفیت تولید و مهارت‌های آن‌ها می‌گردد. خدماتی نظیر آموزش، کمک‌ها و پشتیبانی‌های فنی و صادراتی، مشاوره در مدیریت و بازاریابی، توصیه‌های فنی و آموزش شرکت‌ها توسط IMC^۸ فراهم می‌شود. نهاد مربوط به سرمایه‌گذاری و مناطق آزاد یا همان GAFI با راه اندازی فروشگاه‌های زنجیره‌ای باعث تسهیل و تسریع خدمت‌رسانی به سرمایه‌گذاران شده است؛ بیشتر بخش‌ها می‌توانند طی مدت ۷۲ ساعت به آن ملحق شوند. یک گروه اقتصادی به سرپرستی نخست وزیر در ماه اوت سال

نمودار ۳- تعداد شرکت‌های نساجی بر اساس زیرمجموعه‌های مختلف

نمودار اول- تعداد شرکت‌ها (منبع: GAFI)

مزایای سرمایه‌گذاری	مزیت‌های ارزشی موجود در مصر	محورهای بخش
صنایع مادر در تمام سطوح فرایندهای تولیدی ایجاد ارزش می‌کنند.	مصر دارای تعداد زیادی صنعت مادر برای صنایع نساجی است. صنایع کشاورزی مواد اولیه خام با کیفیت بالا را که مورد نیاز تولیدات نساجی است فراهم می‌کند.	صنایع مادر
حمل و نقل آسان و رفع سریع نیازهای موجود در زمینه‌ی امور لجستیکی صادرات و واردات باعث تسهیل در تجارت جهانی می‌شود.	در مصر شرکت‌های حمل و نقل جهانی فعال هستند و حمل و نقل‌های داخل کشور و امور مربوط به صادرات و واردات را که برای صنایع نساجی رقابت‌پذیر در جهان لازم است سر و سامان می‌دهند.	صنایع پشتیبان
چنین زیرساخت‌های گسترده‌ای باعث سهولت انتقال مواد اولیه خام و محصولات تکمیل شده هم در داخل کشور و هم به بازارهای صادراتی می‌شود.	در حال حاضر فرودگاه مصر دارای سه ترمینال برای محموله‌های هوایی بوده که منسوجات، سبزیجات و بسیاری از تولیدات صنعتی از همین محموله‌ها هستند. همچنین ۱۵ بندر تجاری نیز در آن وجود دارد. علاوه بر آن مصر دارای یک شبکه معتبر جاده‌ای و خطوط راه آهن است.	زیرساخت‌ها
برای موفقیت در تمام سطوح صنایع نساجی به استعداد‌های بالقوه و مهارت نیاز است.	تعداد نیروی کار فعال در این کشور حدود ۲۷ میلیون نفر در سال است که حدود ۳۴۰ هزار نفر آن فارغ التحصیل دانشگاه هستند. علاوه بر آن حدود ۸۰ هزار نفر تحت پوشش برنامه‌های آموزشی دولت و بخش خصوصی دانش خود را به روز کرده و وارد بازار کار صنایع نساجی خواهند شد.	نیروی کار ماهر

صادرات: حدود ۲۰ میلیون دلار آمریکا در سال به تمام کشورهای اروپایی، ایالات متحده آمریکا، کانادا، کشورهای عربی و خاور دور.
تعداد کارگران: حدود ۲۴۰۰ نفر

شرکت نساجی و پوشاک چورباقی مدرن^۹ (Charmaïne)

این شرکت در سال ۱۹۷۷ تاسیس شده است و لبای زیر و خواب پنبه‌ای مردانه، زنانه و بچگانه و همچنین جوراب زنانه تولید می‌کند. شرکت در حال حاضر دارای ساختار یکپارچه عمودی بوده و خط تولید آن از کشفی شروع شده و مراحل رنگرزی، تکمیل، برش، دوخت، بسته‌بندی نهایی و توزیع را شامل می‌شود. برندهای "Pink Powder Room" و "Charmaïne" همچنان در پی کشف ذائقه محلی هستند و بخش‌های مربوط به صادرات نیز در پی تثبیت فروش خود به مشتریانی نظیر هما، هوگو باس و کلونین کلاین می‌باشند. نرخ تولید فعلی آنها ۹۵٪ صادرات و ۵٪ فروش داخلی با ظرفیت تولید ۱/۵ میلیون تکه در ماه است.

شرکت ریسندگی و بافندگی مصر (ESW)

این کمپانی در سال ۲۰۰۵ تاسیس و در شهر سادات واقع شده است. مالک این شرکت خصوصی یکی از گروه‌های برتر نساجی در مصر می‌باشد. شرکت ESW تولیدکننده و صادرکننده طیف وسیع و متنوعی از نخ‌های پنبه‌ای مصری است. ظرفیت تولید شرکت ۱۱ تن در هر روز است و صادرات آن به کشورهای ایتالیا، پرتغال، اسپانیا، سوئیس، آلمان، برزیل، ترکیه، بنگلادش و خاورمیانه است.

شرکت نساجی و پوشاک النصر (KABO)

شرکت نساجی و پوشاک النصر یا KABO که در سال ۱۹۴۰ تاسیس شده، یکی از شرکت‌های پشرو در زمینه‌ی منسوجات و پوشاک مصر است. شرکت النصر یک تولیدکننده و صادرکننده‌ی مطرح لباس زیر کشفی با کیفیت بالا، لباس زیر و راحتی مردانه، زنانه و بچگانه و همچنین پوشاک ورزشی است. تولید پوشاک در این شرکت دارای ساختار یکپارچه عمودی بوده و شامل بافندگی، رنگرزی، کشفی و تولید پوشاک آماده می‌شود. محصول شاخص این شرکت برند Jil است که تحت لیسانس Jil International تولید می‌شود و حدود ۹۰٪ محصولات شرکت را به خود اختصاص می‌دهد.

شرکت ریسندگی و بافندگی الکساندرا (SPINALEX)

این شرکت در سال ۱۹۵۹ به عنوان یکی از شرکت‌های مطرح ریسندگی در مصر تاسیس شده است. میزان تولید سالانه: حدود ۱۲۰۰ تن، نخ پنبه مصری ۱۰۰٪ برای صادرات به سرتاسر جهان.

1. General Organization of Export and Import Control
2. Extra Long Staple
3. Qualifying Industrial Zone
4. Common Market for Eastern and Southern Africa
۵. مرکوسور یک بلوک منطقه‌ای متشکل از آرژانتین، برزیل، پاراگوئه، اوروگوئه و ونزوئلاست. کشورهای شیلی، بولیوی، کلمبیا، اکوادور و پرو نیز با آن در ارتباط هستند. مکزیک و زلاند نو نیز عضو ناظر این بلوک هستند
6. General Authority for Investment and free zones
7. Mounir Fakhry Abdel Nour
8. Integrated Marketing Communications
9. Chourbagi Moderne